# SKLEPI

## SKLEP SVETA 2013/517/SZVP

**z dne 21. oktobra 2013**

**o podpori Unije za dejavnosti Mednarodne agencije za atomsko energijo na področju jedrske varnosti in preverjanja ter v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 26(2) in člena 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel Strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (v nadaljnjem besedilu: Strategija); poglavje III Strategije vsebuje seznam ukrepov, ki jih je treba sprejeti v Uniji in tretjih državah za boj proti širjenju tovrstnega orožja.

(2) Unija Strategijo dejavno izvaja in uveljavlja ukrepe iz Poglavja III Strategije, in sicer zlasti s sproščanjem finančnih sredstev, namenjenih podpori za posebne projekte, ki jih izvajajo večstranske institucije, kot je tudi Mednarodna agencija za atomsko energijo (MAAE).

(3) Svet je 17. novembra 2003 sprejel Skupno stališče 2003/805/SZVP o vsesplošni uporabi in krepitvi multilateralnih sporazumov na področju neširjenja orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev ([1]). Navedeno skupno stališče med drugim poziva k pospeševanju sklenitve celovitih sporazumov o nadzornih ukrepih in dodatnih protokolov z MAAE, Unijo pa obvezuje, da deluje tako, da bodo celoviti sporazumi o nadzornih ukrepih in dodatni protokoli postali merilo v sistemu preverjanja MAAE.

(4) Svet je 17. maja 2004 sprejel Skupni ukrep 2004/495/SZVP o podpori dejavnostim MAAE po Načrtu za jedrsko varnost in v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje ([2]).

(5) Svet je 18. julija 2005 sprejel Skupni ukrep 2005/574/SZVP o podpori dejavnostim MAAE na področju jedrske varnosti in preverjanja ter v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje ([3]).

(6) Svet je 12. junija 2006 sprejel Skupni ukrep 2006/418/SZVP o podpori dejavnostim MAAE na področju jedrske varnosti in preverjanja ter v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje ([4]).

(7) Svet je 14. aprila 2008 sprejel Skupni ukrep 2008/314/SZVP o podpori dejavnostim MAAE na področju jedrske varnosti in preverjanja ter v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje ([5]).

(8) Svet je 27. septembra 2010 sprejel Sklep 2010/585/SZVP o podpori dejavnostim MAAE na področju jedrske varnosti in preverjanja ter v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje ([6]).

(9) Krepitev nadzora nad visokoaktivnimi radioaktivnimi viri ostaja v skladu z izjavo in Akcijskim načrtom G-8 o varovanju radioaktivnih virov, sprejetima na vrhu v Evianu leta 2003, pomemben cilj Unije, ki se ga bo zasledovalo z vzpostavljanjem stikov s tretjimi državami.

(10) Države pogodbenice in Evropska skupnost za atomsko energijo so se 8. julija 2005 soglasno dogovorile o spremembi Konvencije o fizičnem varovanju jedrskega materiala (CPPNM), tako da bo njeno področje uporabe zajemalo tudi jedrski material in objekte pri miroljubni domači uporabi in skladiščenju ter pri prevozu, države pogodbenice pa bodo za kršitve morale predvideti kazenske sankcije.

([1]) UL L 302, 20.11.2003, str. 34.
([2]) UL L 182, 19.5.2004, str. 46.
([3]) UL L 193, 23.7.2005, str. 44.
([4]) UL L 165, 17.6.2006, str. 20.
([5]) UL L 107, 17.4.2008, str. 62, popravljeno z UL L 212, 7.8.2008, str. 6.
([6]) UL L 259, 1.10.2010, str. 10.

(11) S 7. julijem 2007 je začela veljati Mednarodna konvencija za preprečevanje jedrskega terorizma. Države pogodbenice obvezuje, da uveljavijo zakonodajo, s katero bodo kršitve, navedene v Konvenciji, inkriminirane.

(12) MAAE zasleduje enake cilje, kot so navedeni v uvodnih izjavah 3 do 11. Zanje si prizadeva z izvajanjem svojega Načrta za jedrsko varnost, ki se v celoti financira iz prostovoljnih prispevkov v Sklad MAAE za jedrsko varnost.

(13) Unija sodeluje v procesu vrha o jedrski varnosti in je zavezana k še odločnejšim prizadevanjem za okrepitev jedrske varnosti in pomoči tretjim državam v zvezi s tem. Unija pozdravlja nedavne ukrepe za okrepitev programa MAAE za jedrsko varnost in mednarodno konferenco o jedrski varnosti, ki jo je MAAE gostila 1.–5. julija 2013. Unija si prizadeva za ohranjanje trajnosti in učinkovitosti izvajanja preteklih skupnih ukrepov in sklepov Sveta v podporo načrtom MAAE za jedrsko varnost ter je zavezana zagotavljanju dodatne podpore za sprejetje Načrta MAAE za jedrsko varnost za obdobje 2014–2017. Za preprečevanje podvajanja ter optimizacijo stroškovne učinkovitosti in nadaljnjega zmanjševanja tveganj bo potekalo tesno usklajevanje s pobudo EU za centre odličnosti na področju kemičnih, bioloških, radioloških in jedrskih snovi (KBRJ) ter drugimi pobudami in programi.

(14) Tehnično izvajanje tega sklepa bi bilo treba zaupati MAAE, ki bi lahko na podlagi svojega dolgoletnega in široko priznanega strokovnega znanja na področju jedrske varnosti znatno okrepila ustrezne zmogljivosti v ciljnih državah. Projekti, ki jih podpira Unija, se lahko financirajo le s prostovoljnimi prispevki v Sklad MAAE za jedrsko varnost. Takšni prispevki, ki jih bo zagotovila Unija, bodo ključni pri omogočanju MAAE, da odigra ključno vlogo na področju jedrske varnosti s podpiranjem držav pri njihovih prizadevanjih za izpolnjevanje obveznosti na področju jedrske varnosti, kot je priznano tudi v okviru procesa vrha o jedrski varnosti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

*Člen 1*

1. Zaradi takojšnjega in praktičnega izvajanja nekaterih elementov Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje Unija podpira dejavnosti MAAE na področju jedrske varnosti in preverjanja, in sicer v podporo naslednjim ciljem:

(a) doseganju napredka glede vsesplošne uporabe mednarodnih instrumentov na področju neširjenja in jedrske varnosti, vključno s celovitimi sporazumi o nadzornih ukrepih in dodatnimi protokoli z MAAE;

(b) izboljšanju varovanja materialov in opreme ter ustrezne tehnologije, ki bi lahko postali predmet širjenja, ter zagotavljanju zakonodajne in regulativne pomoči na področju jedrske varnosti in nadzornih ukrepov;

(c) izboljšanju odkrivanja nedovoljenega prometa z jedrskimi in drugimi radioaktivnimi materiali ter odzivanja nanj.

2. Projekti MAAE, ki ustrezajo ukrepom iz Strategije, imajo naslednje cilje:

— zagotoviti trajnost in učinkovitost podpore, ki se zagotavlja v okviru preteklih skupnih ukrepov in sklepov Sveta,

— okrepiti domače infrastrukture držav v podporo jedrski varnosti,

— okrepiti nacionalni zakonodajni in regulativni okvir,

— okrepiti sisteme in ukrepe jedrske varnosti za jedrske in druge radioaktivne materiale,

— okrepiti institucionalne infrastrukture in zmogljivosti držav za ukrepanje v zvezi z jedrskimi in radioaktivnimi materiali, ki niso pod upravnim nadzorom,

— povečati ozaveščenosti o kibernetskem kriminalu ter okrepiti odzivanje in odpornost držav na kibernetski kriminal, ki vpliva na jedrsko varnost,

— razviti dodatne laboratorijske zmogljivosti v podporo ocenjevanju tehnologij industrijskega nadzora in tehnologij na ravni elektronskega sistema za opredelitev točk, izpostavljenih kibernetskemu kriminalu na jedrskem področju, ter izkoristiti in povečati ozaveščenosti o takšnih vprašanjih, vključno s sodelovanjem v regionalnih izmenjavah, in uporabo izravnalnih ali sanacijskih ukrepov.

Svet bo na podlagi celovite ocene MAAE o potrebah in številnih drugih premislekov izbral države prejemnice in projekte, da se zagotovi čim večji učinek ukrepa.

Projekti so podrobno opisani v Prilogi.

*Člen 2*

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: VP).

2. Projekte iz člena 1(2) izvaja MAAE kot izvajalec. To nalogo opravlja pod pristojnostjo VP. V ta namen VP sklene potrebne dogovore z MAAE.

*Člen 3*

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projektov iz člena 1(2) znaša 8 050 000 EUR.

2. Odhodki, ki se financirajo iz zneska, določenega v odstavku 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov iz odstavka 1. V ta namen z MAAE sklene sporazum o financiranju. V sporazumu o financiranju se določi, da MAAE poskrbi za razpoznavnost prispevka Unije, ustrezno njegovemu obsegu.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum o financiranju iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. Če ima v tem postopku kakršne koli težave, o tem obvesti Svet; obvesti ga tudi o datumu sklenitve sporazuma o financiranju.

*Člen 4*

1. VP poroča Svetu o izvajanju tega sklepa na podlagi rednih poročil, ki jih pripravi MAAE. Ta poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga izvede Svet.

2. Komisija zagotovi informacije o finančnih vidikih izvajanja projektov iz člena 1(2).

*Člen 5*

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

Veljati preneha 36 mesecev po datumu sklenitve sporazuma o financiranju med Komisijo in MAAE ali 12 mesecev po datumu sprejetja, če do tega datuma ni sklenjen sporazum o financiranju.

V Luxembourgu, 21. oktobra 2013

*Za Svet*

*Predsednica*

C. ASHTON

*PRILOGA*

**Podpora Evropske unije za dejavnosti MAAE na področju jedrske varnosti in preverjanja ter v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje**

*Upravičenost in izbor držav prejemnic*

Države, ki so upravičene do podpore na podlagi tega sklepa, vključujejo vse države članice MAAE in druge države, ki potrebujejo pomoč na področju jedrske varnosti, pri čemer Unija na podlagi predloga MAAE pozneje sprejme sklep za prednostno ukrepanje.

Izbor držav prejemnic in projektov, ki se bodo v teh državah izvajali, bodo na podlagi celovite ocene MAAE o potrebah in drugih ustreznih premislekov (faza ocenjevanja in priprave sklepa) opravila ustrezna telesa Sveta EU, da bi se zagotovil čim večji učinek ukrepa. Za preprečevanje podvajanja ter optimizacijo stroškovne učinkovitosti in nadaljnjega zmanjševanja tveganj bo potekalo tesno usklajevanje s pobudo EU za centre odličnosti na področju kemičnih, bioloških, radioloških in jedrskih snovi (KBRJ) ter drugimi pobudami in programi. Uporaba sredstev za specifične dejavnosti bo skladna s prednostnimi nalogami Unije, zanjo pa se bo uporabljalo redno predhodno posvetovanje.

Projekti se bodo izvajali v državah prejemnicah teh regij, pri čemer lahko vključujejo dejavnosti z naslednjih sedmih področij:

1. trajnost in učinkovitost podpore, ki se zagotavlja v okviru preteklih skupnih ukrepov in sklepov Sveta;

2. krepitev domače infrastrukture držav v podporo jedrski varnosti;

3. krepitev nacionalnih zakonodajnih in regulativnih okvirov;

4. krepitev sistemov in ukrepov jedrske varnosti za jedrske in druge radioaktivne materiale;

5. krepitev institucionalnih infrastruktur in zmogljivosti držav za ukrepanje v zvezi z jedrskimi in radioaktivnimi materiali, ki niso pod upravnim nadzorom;

6. povečanje ozaveščenosti o kibernetskem kriminalu ter krepitev odzivanja in odpornosti držav na kibernetski kriminal, ki vpliva na jedrsko varnost;

7. laboratorijske zmogljivosti za bolj proti kibernetskemu kriminalu na jedrskem področju.

I. FAZA OCENJEVANJA IN PRIPRAVE SKLEPA

Namen

— Ocena, s strani MAAE, nacionalnih potreb glede krepitve jedrske varnosti v državi prejemnici na podlagi metodologije in meril, določenih v okviru Sklepa 2010/585/SZVP. Ta ocena bo zajemala ustrezna merila za vseh sedem navedenih področij.

— Uporaba rezultatov celovite ocene in drugih ustreznih premislekov kot podlaga za izbor držav, v katerih se bodo izvajali projekti.

Rezultati

— Zagotovitev pregleda rezultatov ocene za podporo na področju jedrske varnosti v državah prejemnicah, tako na ravni države kot tudi na ravni posameznih objektov, lokacij, prevozov ali drugih uporab, pri katerih se uporablja ali skladišči jedrski in radioaktivni material, vključno z infrastrukturo za ravnanje z materialom, ki ni pod upravnim nadzorom.

— Za vseh sedem navedenih področij se bodo določile države prejemnice in projekti, pri čemer bo predložen seznam predlaganih držav prejemnic in rezervnih prejemnic (druga prioriteta) za prejem podpore na podlagi tega sklepa.

MAAE bo del te naloge opravila na podlagi sofinanciranja, pri čemer bo prispevala približno 1 % skupnih upravičenih stroškov projekta. To delo bo opravljeno na podlagi strokovnega znanja MAAE na tej področju.

II. FAZA IZVAJANJA PREDNOSTNIH PROJEKTOV

Področje 1: Trajnost in učinkovitost podpore, ki se zagotavlja v okviru preteklih skupnih ukrepov in sklepov Sveta

Strateški cilj

Ohranjanje trajnosti in učinkovitosti izvajanja preteklih skupnih ukrepov in sklepov Sveta na podlagi načrtov MAAE za jedrsko varnost, katerih cilji so:

— prispevati h globalnim prizadevanjem za učinkovito varnost povsod po svetu, kjer se uporabljajo, hranijo in/ali prevažajo jedrski ali drugi radioaktivni materiali, in v pripadajočih objektih, in sicer s pomočjo državam, na njihovo zahtevo, pri njihovih prizadevanjih za vzpostavitev in vzdrževanje učinkovite jedrske varnosti s podporo na področju krepitve zmogljivosti, usmeritev, razvoja človeških virov, trajnostnega ravnanja in zmanjševanja tveganj,

— pomagati državam pri pristopanju k mednarodnim pravnim instrumentom na področju jedrske varnosti in pri njihovem izvajanju ter krepiti mednarodno sodelovanje in usklajevanje pomoči, ki se zagotavlja na podlagi dvostranskih programov in drugih mednarodnih pobud na način, ki bi prav tako prispeval k varni in mirni uporabi jedrske energije in naprav z radioaktivnimi snovmi,

— določiti države prejemnice z združevanjem rezultatov ocenjevalnih misij in obstoječih informacij MAAE ter v okviru razprav med državo in MAAE.

Namen

— zagotoviti trajnost, stalno učinkovitost in učinek iz preteklih skupnih ukrepov in sklepov Sveta, vključno s tehničnimi sistemi, človeškimi zmogljivostmi in dejavnostmi konsolidacije ali vračanja v državo izvora,

— izkoristiti ugodnosti mednarodne, regionalne in nacionalne podpore ter dejavnosti za zagotavljanje kakovostne podpore za človeške vire ter tehnične in znanstvene podpore na podlagi učinkovite rabe virov.

Rezultati

— ocena trajnosti, učinkovitosti in učinka nalog, ki so bile izvedene na podlagi preteklih skupnih ukrepov in sklepov Sveta,

— razvoj in vzpostavitev sistema zagotavljanja kakovosti, vključno s preskušanjem in pilotnim izvajanjem za države, ki so prejele podporo na področju jedrske varnosti,

— določitev nadaljnje pomoči, potrebne za ohranjanje ali zagotavljanje načrtovane trajnosti izboljšav na področju jedrske varnosti,

— zagotavljanje podpore za ohranjanje delujoče opreme in kompetentnega osebja prek dodatne pomoči za institucionalizacijo domačih zmogljivosti za vzdrževanje opreme, popravilo okvarjene opreme ali zamenjavo poškodovanih delov, ter zagotavljanje čim večje vključenosti držav v regionalna prizadevanja za krepitev zmogljivosti,

— zanesljiv dostop do kompetentnega osebja z zagotavljanjem usposabljanja in izobraževanja.

Področje 2: Krepitev domače infrastrukture držav v podporo jedrski varnosti

Strateški cilj

Programi MAAE državam pomagajo pri izvajanju številnih dejavnosti, ki zagotavljajo trajnostne izboljšave jedrske varnosti. Razvoj človeških virov, ki zajema programe usposabljanja in akademskega izobraževanja, je namenjen ureditvi več nacionalnih in regionalnih odgovornosti. MAAE prav tako zagotavlja podporo državam, ki želijo vzpostaviti centre za podporo jedrski varnosti, namenjene lažjemu razvoju človeških virov in zagotavljanju storitev tehnične podpore, kot sta oprema in vzdrževanje, na nacionalni in regionalni ravni.

Namen

— na podlagi sodelovanja in usklajevanja z ustreznimi organi države in drugimi pobudami EU razviti in pregledati nacionalni integrirani načrt v podporo jedrski varnosti ter izvajati svetovalne misije kot osnovo za okrepitev jedrske varnosti v državi,

— državam pomagati pri zagotavljanju razpoložljivosti domače tehnične in znanstvene podpore ter pri razvoju človeških virov, ki jih potrebujejo za učinkovito in trajnostno jedrsko varnost.

Rezultati

— razvoj ali pregled nacionalnih integriranih načrtov v podporo jedrski varnosti, prilagojenih vsem posebnim potrebam države, ter opredelitev ugotovitev in priporočil za povečanje varnosti v državi,

— usklajevanje dejavnosti v zvezi z ustanavljanjem nacionalnih centrov za podporo jedrski varnosti z obstoječimi in prihodnjimi centri odličnosti EU na področju KBRJ ter drugimi ustreznimi dejavnostmi v ustreznih regijah,

— zagotavljanje opreme in storitev strokovnjakov za podporo ustanavljanju nacionalnih centrov za podporo jedrski varnosti, krepitev ustrezne kulture jedrske varnosti ter lažjo uporabo pridobljenih izkušenj in najboljših praks za nadaljnje izboljšave in uporabo na širšem področju KBRJ.

Področje 3: Krepitev nacionalnih zakonodajnih in regulativnih okvirov

Strateški cilj

MAAE zagotavlja celosten sklop priporočil in smernic glede jedrske varnosti v podporo globalnemu okviru jedrske varnosti. Na podlagi teh smernic MAAE na zahtevo držav opravlja različne strokovne svetovalne misije v državah, s katerimi zagotavlja namensko zakonodajno pomoč za krepitev nacionalnih pravnih in regulativnih okvirov ter omogoča lažji pristop k mednarodnim pravnim instrumentom s področja jedrske varnosti in njihovo izvajanje.

Namen

— okrepiti nacionalne zakonodajne in regulativne okvire ter zmogljivosti držav za razvoj regionalnih izmenjav najboljših praks, kot se uporabljajo za vsak organ, ki deluje na področju varnosti jedrskih in drugih radioaktivnih materialov, ki so ali niso pod upravnim nadzorom,

— državam zagotoviti stroškovno učinkovita sredstva, ki jim pomagajo pri izpolnjevanju nacionalnih, regionalnih in mednarodnih obveznosti, uzakonitvi zavezujočih in mednarodnih pravnih instrumentov, vključno s sporazumi o nadzornih ukrepih in dodatnimi protokoli, ter zavezanosti nezavezujočim pravnim instrumentom.

Rezultati

— povečanje števila držav, ki so začele priprave na razvoj in sprejemanje celovite in usklajene zakonodaje na nacionalni ravni, ki zajema jedrsko varnost, nadzorne ukrepe, varnost in odgovornost za jedrsko škodo, tudi tistih na podlagi sinergij z ukrepi, ki jih izvaja Unija prek drugih instrumentov, kot sta instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti in instrument za predpristopno pomoč, ter spodbujanje vključevanja jedrske varnosti med glavne premisleke držav, ki izražajo interes za začetek jedrskega energetskega programa,

— zagotovitev strokovnega svetovanja na podlagi ocenjevalnih storitev MAAE, kot so Mednarodna svetovalna misija za jedrsko varnost (INSServ), Mednarodna svetovalna služba za fizično varovanje (IPPAS), Integrirana misija za pregled jedrske infrastrukture (INIR), Integrirana služba za pregled ureditve (IRRS), Mednarodna svetovalna služba za SSAC (ISSAS) in drugih svetovalnih storitev, ter opreme in usposabljanja, navedenih v dokumentiranih rezultatih,

— povečanje števila držav, ki pristopijo h Konvenciji o fizičnem varovanju jedrskega materiala in njeni spremembi in/ali so izjavile, da nameravajo izvajati mednarodne pravne instrumente, ki podpirajo okvir jedrske varnosti,

— okrepitev nacionalne regulativne infrastrukture za varnost pred sevanjem in varovanje radioaktivnih materialov v skladu s pravili ravnanja za varnost in zaščito radioaktivnih virov ter smernicami o uvozu in izvozu radioaktivnih virov,

— okrepitev nacionalnih zakonodajnih okvirov za izvajanje sporazumov o nadzornih ukrepih in dodatnih protokolov, sklenjenih med državami in MAAE, zlasti kar zadeva uveljavitev celovitega državnega sistema vodenja evidenc jedrskega materiala in nadzora nad njimi (SSAC).

Področje 4: Krepitev sistemov in ukrepov jedrske varnosti za jedrske in druge radioaktivne materiale

Strateški cilj

MAAE bo še naprej prispevala k izboljševanju globalne in nacionalne jedrske varnosti prek dejavnosti, ki bi države na njihovo zahtevo podprle pri prizadevanjih za zmanjšanje tveganja, da bi se jedrski ali drugi radioaktivni materiali, ki se uporabljajo, hranijo in/ali prevažajo, lahko uporabili za zlonamerna dejanja. Nacionalne sisteme jedrske varnosti je treba podpreti z ustanavljanjem nacionalnih centrov za podporo jedrski varnosti, da se zagotovi baza virov, omogoči sistematično nacionalno usposabljanje ter se zagotovi specifična tehnična podpora, potrebna za učinkovito uporabo in vzdrževanje instrumentov za odkrivanje sevanja in drugih tehničnih sistemov za jedrsko varnost.

Namen

— okrepiti prvo obrambno linijo države v obliki varnosti jedrskih in drugih radioloških materialov ter povezanih objektov in sistemov prevoza,

— odkriti in identificirati radioaktivne vire v okoliščinah, ki narekujejo kondicioniranje virov ter njihov prenos na varne in varovane kraje za hrambo v izbranih državah, med drugim z vrnitvijo v državo izvora ali dobavitelja,

— okrepiti tehnične in upravne sisteme, ki so bili vzpostavljeni za evidentiranje in nadzor nad jedrskimi materiali, vključno z okrepitvijo obstoječih SSAC, vzpostavljenih za izvajanje sporazumov o nadzornih ukrepih in dodatnih protokolov, tudi v državah z omejenimi jedrskimi programi ter zmanjšanimi obveznostmi glede poročanja v skladu s t. i. „protokoli o majhnih količinah“ k njihovim sporazumom o nadzornih ukrepih,

— okrepiti ali po potrebi vzpostaviti nacionalne registre radioaktivnih snovi, materialov in virov v izbranih državah.

Rezultati

— izvajanje ukrepov fizičnega varovanja glede jedrskih materialov na izbranih jedrskih objektih in lokacijah ter glede radioaktivnih virov pri nejedrskih uporabah (npr. medicinska in industrijska uporaba ali radioaktivni odpadki), tudi z okrepljenimi regionalnimi izmenjavami najboljših praks, kadar je to ustrezno,

— zmanjšanje tveganja iz radioaktivnih virov v negotovih okoliščinah na podlagi učinkovitejšega fizičnega varovanja ali po potrebi razgradnje in prenosa na varne in varovane kraje za hrambo v državi ali drugih izbranih državah,

— zmanjšanje števila radioaktivnih virov v nenadzorovanih in nevarovanih okoliščinah, kar je rezultat podpore za nacionalne kampanje iskanja in zavarovanja v izbranih državah,

— vzpostavitev in vzdrževanje učinkovitih tehničnih in upravnih sistemov za vodenje evidenc in nadzor nad varnostjo jedrskega materiala, med drugim z vzpostavitvijo novih in/ali z okrepitvijo obstoječih SSAC, zmožnih izvajanja sporazumov o nadzornih ukrepih in dodatnih protokolov, tudi v državah, v katerih veljajo „protokoli o manjših količinah“,

— usposobljeno osebje v državah, ki so upravičene do podpore, in s tem večja verjetnost vzpostavitve in ohranjanja učinkovitega sistema fizičnega varovanja.

Področje 5: Krepitev institucionalne infrastrukture in zmogljivosti držav za ukrepanje v zvezi z jedrskimi in radioaktivnimi materiali, ki niso pod upravnim nadzorom

Strateški cilj

Državam se zagotavlja stalna podpora MAAE za okrepitev nacionalnih zmogljivosti za jedrsko varnost za zaščito ljudi, premoženja in okolja pred dogodki, povezanimi z jedrsko varnostjo, ki vključujejo jedrske ali druge radioaktivne materiale, ki niso pod upravnim nadzorom. Podpora za odkrivanje takšnega materiala in odzivanje na takšne dogodke predstavljajo pomembno vlogo MAAE, pri čemer se prednostno obravnava razvoj nacionalnih zmogljivosti za učinkovit nadzor mej ter zaščito in odziv na tveganje zlonamernih dejanj na večjih javnih dogodkih.

Namen

Okrepiti zmogljivosti držav za preprečevanje, odkrivanje, odzivanje ter zaščito ljudi, premoženja, okolja in družbe pred kriminalnimi ali namernimi nepooblaščenimi dejanji, ki vključujejo jedrske ali druge radioaktivne materiale, ki niso pod upravnim nadzorom, tudi prek regionalnih prizadevanj za krepitev zmogljivosti, kadar je to mogoče.

Rezultati

— vzpostavitev institucionalne infrastrukture za upravljanje materiala, ki ni pod upravnim nadzorom,

— razvoj in uvedba nacionalnega sistema za odkrivanje v podporo jedrski varnosti,

— vzpostavitev učinkovite domače zmogljivosti za obravnavo kraja kaznivega dejanja, pri katerem so uporabljeni radiološki materiali, ter določitev učinkovite, cenovno dostopne možnosti za forenziko na področju jedrskih materialov (kadar je to mogoče, se o ugotovitvah obvestijo tudi druge države v zadevni regiji).

Področje 6: Povečanje ozaveščenosti o kibernetskem kriminalu ter krepitev odzivanja in odpornosti držav na kibernetski kriminal, ki vpliva na jedrsko varnost

Strateški cilj

MAAE si prizadeva, da bi državam zagotovila potrebne vire in zunanje strokovno znanje, ki ga potrebujejo za razvoj in uveljavljanje programov računalniške varnosti in varstva podatkov za okrepitev splošne jedrske varnosti. Podpora je osredotočena na preprečevanje računalniških dejanj, ki bi lahko neposredno ali posredno privedla do nepooblaščenega odvzema jedrskega ali drugega radioaktivnega materiala, sabotaže jedrskega ali radioaktivnega materiala ali povezanih objektov in kraje občutljivih jedrskih informacij.

Namen

— državam zagotoviti potrebno tehnično podporo in zmogljivosti na področju človeških virov za okrepitev nacionalnih programov za kibernetsko varnost v boju proti nastajajočim grožnjam, ki lahko vplivajo na nacionalno jedrsko varnost, in sicer z uporabo uveljavljenih tehnologij za preprečevanje in odkrivanje kibernetskega kriminala ter obnovo po kibernetskem napadu,

— okrepiti tehnične in upravne sisteme za zaščito pred dejanji kibernetskega kriminala zoper kritične infrastrukturne cilje, ki vključujejo jedrske in druge radioaktivne materiale, ter povezane objekte in dejavnosti prevoza,

— razviti nacionalna omrežja, ki spodbujajo izmenjavo informacij in pomoč pri odzivanju na čezmejne primere, povezane s kibernetsko varnostjo.

Rezultati

— vzpostavitev učinkovitega nacionalnega tehničnega in upravnega omrežnega sistema za preprečevanje in odkrivanje kibernetskih napadov ter odzivanje nanje,

— izboljšanje regionalnega in mednarodnega informacijskega sistema za izmenjavo informacij o obstoječih in nastajajočih grožnjah v okviru kibernetskega kriminala,

— izboljšanje sodelovanja med državami pri razumevanju in preganjanju dejanj kibernetskega kriminala,

— uvedba instrumentov za zmanjšanje „posledične cene“ kibernetskega kriminala v državah v smislu neposrednih in posrednih stroškov zaradi ogrožanja intelektualne lastnine ter stroškov odzivanja in obnove,

— okrepitev nacionalnih režimov jedrske varnosti prek zmanjšanja števila dejanj in groženj kibernetskega kriminala,

— izboljšanje partnerstva z in med industrijskimi partnerji pri razvoju tehnologij in storitev, ki zagotavljajo višjo stopnjo obrambe in odpornosti zoper kibernetski kriminal.

Področje 7: Laboratorijske zmogljivosti za bolj proti kibernetskemu kriminalu na jedrskem področju

Namen

Razviti dodatne laboratorijske zmogljivosti v podporo ocenjevanju tehnologij industrijskega nadzora in tehnologij na ravni elektronskega sistema za opredelitev točk, izpostavljenih kibernetskemu kriminalu na jedrskem področju, ter izkoriščanje in povečanje ozaveščenosti o takšnih vprašanjih, vključno s sodelovanjem v regionalnih izmenjavah, in uporaba izravnalnih ali sanacijskih ukrepov.

Rezultati

Razvoj laboratorijske zmogljivosti za oceno tehnologij industrijskega nadzora in tehnologij na ravni elektronskega nadzora za točke, izpostavljene kibernetskemu kriminalu na jedrskem področju, zaradi namenov izobraževanja in usposabljanja.